

Przegląd treści

	Str.	Nb.
Przedmowa do piątego wydania	V	
Wykaz skrótów	XXI	
Wykaz literatury	XXV	
Rozdział I. Podstawowe wiadomości o prawie konstytucyjnym i ustroju państwowym	1	
§ 1. Przedmiot i pojęcie prawa konstytucyjnego	2	1
§ 2. Nauka prawa konstytucyjnego	8	5
§ 3. Ustrój państwowy	14	10
§ 4. Transformacja ustrojowa w Polsce	21	16
Rozdział II. Konstytucja i inne źródła prawa konstytucyjnego	34	
§ 5. Pojęcie źródeł prawa konstytucyjnego	37	25
§ 6. Konstytucja	48	30
§ 7. Gwarancje zgodności prawa z konstytucją (gwarancje Konstytucji)	104	81
§ 8. Ustawa o zmianie konstytucji	144	112
§ 9. Akty prawa międzynarodowego jako źródła prawa konstytucyjnego	145	113
§ 10. Akty prawa UE	153	116
§ 11. Ustawa	165	124
§ 12. Rozporządzenie	204	158
§ 13. Akty prawa miejscowego	207	163
§ 14. Akty o charakterze wewnętrznym	210	166
§ 15. Inne źródła prawa konstytucyjnego	211	167
Rozdział III. Demokratyczne państwo prawne	217	
§ 16. Geneza państwa prawnego	217	173
§ 17. Pojęcie demokratycznego państwa prawnego	220	174
Rozdział IV. Konstytucyjne zasady ustroju społeczno-gospodarczego	236	

	Str.	Nb.
§ 18. Charakter ustroju społeczno-gospodarczego	236	180
§ 19. Prawa socjalne	238	182
§ 20. Zasada społecznej gospodarki rynkowej	244	185
§ 21. Elementy systemu społecznej gospodarki rynkowej	246	186
§ 22. Konstytucyjne znaczenie zasady społecznej gospodarki rynkowej	257	194
§ 23. Finanse publiczne	258	195
Rozdział V. Zasada zwierzchnictwa narodu	261	
§ 24. Pojęcie władzy suwerennej	263	196
§ 25. Konstytucyjna zasada suwerenności narodu	270	206
§ 26. Demokracja	273	209
§ 27. Partie polityczne i grupy interesów	286	219
§ 28. Demokracja bezpośrednia i jej instytucje	300	235
§ 29. Demokracja przedstawicielska	331	261
Rozdział VI. Gwarancje praw i wolności oraz status prawny jednostki	436	
§ 30. Obywatelstwo	437	364
§ 31. Prawa i wolności jednostki	450	378
Rozdział VII. Zasada podziału władz	524	
§ 32. Koncepcja podziału władz i czynniki warunkujące jej realizację	524	443
§ 33. Systemy rządów	528	447
§ 34. Pojęcie organu państwowego i typologia organów	535	455
Rozdział VIII. Organy państwowe w RP i ich kompetencje	541	
§ 35. Władza ustawodawcza	543	459
§ 36. Władza wykonawcza	607	510
§ 37. Sądy	669	584
§ 38. Prokuratura i Instytut Pamięci Narodowej	702	615
§ 39. Organy kontroli państwowej i ochrony prawa	712	623
Rozdział IX. Samorząd	741	
§ 40. Pojęcie samorządu	741	653
§ 41. Pojęcie i istota samorządu terytorialnego	741	654
§ 42. Samorząd terytorialny w Polsce	744	655
§ 43. Samorząd zawodowy	775	697
Indeks rzeczowy	779	

Spis treści

	Str.	Nb.
Przedmowa do piątego wydania	V	
Wykaz skrótów	XXI	
Wykaz literatury	XXV	
Rozdział I. Podstawowe wiadomości o prawie konstytucyjnym i ustroju państwowym	1	
§ 1. Przedmiot i pojęcie prawa konstytucyjnego	2	1
I. Przedmiot regulacji normatywnej	2	1
II. Pojęcie prawa konstytucyjnego	2	2
III. Prawo konstytucyjne w systemie prawa	6	4
§ 2. Nauka prawa konstytucyjnego	8	5
I. Przedmiot i zadania nauki prawa konstytucyjnego	8	5
II. Nauka prawa konstytucyjnego a inne dyscypliny nauk prawnych	10	6
III. Metody badań	11	7
1. Metoda prawno-dogmatyczna	11	8
2. Metoda prawno-porównawcza	12	9
§ 3. Ustrój państwowy	14	10
I. Pojęcie ustroju państwowego	14	10
1. Ustrój polityczny	15	11
2. Ustrój społeczno-gospodarczy	15	11a
II. Forma państwa	16	12
III. Instytucje ustrojowe	18	13
IV. Zasady ustroju	19	14
§ 4. Transformacja ustrojowa w Polsce	21	16
I. Istota transformacji ustrojowej	21	16
II. Fazy procesu transformacji ustrojowej	23	17
1. Reforma dotychczasowego ustroju	23	17a
2. Okres przejściowy	24	18
3. Okres stanowiący przygotowanie do uchwalenia nowej Konstytucji	26	19
3.1. Ustawa konstytucyjna o trybie przygotowania i uchwalenia nowej Konstytucji	27	20

	Str.	Nb.
3.2. Mała Konstytucja	29	21
3.3. Trudności z uchwaleniem nowej Konstytucji	31	22
4. Uchwalenie nowej Konstytucji	33	24
Rozdział II. Konstytucja i inne źródła prawa konstytucyjnego	34	
§ 5. Pojęcie źródeł prawa konstytucyjnego	37	25
§ 6. Konstytucja	48	30
I. Pojęcie konstytucji	48	30
II. Geneza Konstytucji pisanej i jej rozwój	51	32
1. Uwagi ogólne	51	32
2. Uniwersalne czynniki warunkujące powstanie Konstytucji	52	33
2.1. Szkoła prawa natury	52	33
2.2. Koncepcja umowy społecznej	52	33a
2.3. Teoria podziału władzy	53	33b
2.4. Koncepcja suwerenności ludu	53	33c
2.5. Racjonalizm	53	33d
2.6. Liberalizm i egalitaryzm	54	33e
3. Czynniki warunkujące rozwój Konstytucji	54	34
3.1. Wojny napoleońskie	54	34a
3.2. Rozwój kapitalizmu	54	34b
3.3. Wiosna Ludów	54	34c
3.4. Pozytywizm prawniczy	55	34d
3.5. Wzorce krajów demokratycznych	55	34e
3.6. Wpływ standardów prawa międzynarodowego	55	34f
III. Cechy szczególne Konstytucji	56	35
1. Najwyższa moc prawna	56	36
1.1. Nadrzędna pozycja Konstytucji w systemie źródeł prawa	56	37
1.2. Uchwalanie Konstytucji	57	38
1.3. Zmiana Konstytucji	62	40
1.3.1. Pojęcie zmiany Konstytucji	62	40
1.3.2. Zmiana całkowita	63	41
1.3.3. Zmiana częściowa (nowelizacja)	64	42
1.3.4. Tryb zmiany	68	44
1.3.5. Metody techniczno-legislacyjne	70	46
1.4. Zasada stabilności Konstytucji a zmiany Konstytucji	70	47
1.5. Szczególna nazwa Konstytucji	75	48
2. Treść Konstytucji	75	49
3. Forma i systematyka Konstytucji	77	50
IV. Funkcje Konstytucji	78	51
1. Funkcja prawna	79	52

	Str.	Nb.
2. Funkcja stabilizacyjna (petryfikująca)	80	53
3. Funkcja programowa (dynamiczna)	80	54
4. Funkcja integracyjna	80	55
5. Funkcja organizatorska	81	56
6. Funkcja wychowawcza	81	57
V. Normy konstytucyjne	82	58
1. Norma konstytucyjna a przepis (postanowienie) Konstytucji	82	58
2. Niepisane normy konstytucyjne	83	59
3. Klasyfikacja norm konstytucyjnych	83	60
3.1. Normy materialne	84	61
3.2. Normy proceduralne	88	68
3.3. Normy organizacyjne	90	73
4. Hierarchia norm konstytucyjnych	90	74
VI. Wykładnia Konstytucji	92	75
VII. Stosowanie Konstytucji	94	76
1. Pojęcie stosowania Konstytucji	94	76
2. Bezpośrednie (samoistne) stosowanie Konstytucji	95	77
3. Precedens i zwyczaj konstytucyjny	103	79
§ 7. Gwarancje zgodności prawa z Konstytucją (gwarancje Konstytucji)	104	81
I. Pojęcie gwarancji zgodności prawa z Konstytucją	104	81
II. Podstawowe systemy kontroli konstytucyjności prawa	105	82
1. System pozaparlamentarny	106	83
1.1. System kontroli sprawowanej przez głowę państwa	106	84
1.2. System jurysdykcyjny	107	85
1.2.1. System kontroli sprawowanej przez sądy powszechne	107	86
1.2.2. System kontroli sprawowanej przez sądy konstytucyjne	109	87
2. System parlamentarny	114	90
2.1. System kontroli sprawowanej przez parlament <i>in pleno</i>	115	91
2.2. System kontroli sprawowanej przez specjalne organy wewnątrzparlamentarne	115	92
III. Trybunał Konstytucyjny	115	93
1. Pozycja ustrojowa i zasady funkcjonowania	115	93
2. Skład i struktura	119	97
2.1. Zgromadzenie Ogólne	119	98
2.2. Prezes Trybunału	120	99
3. Kompetencje TK i postępowanie przed nim	121	100
3.1. Orzekanie w przedmiocie konstytucyjności i legalności norm prawnych	121	100

	Str.	Nb.
3.2. Orzekanie w sprawach skarg konstytucyjnych	137	107
3.3. Rozpatrywanie sporów kompetencyjnych pomiędzy centralnymi konstytucyjnymi organami państwa	139	108
3.4. Orzekanie o zgodności z Konstytucją celów i działalności partii politycznych	141	109
3.5. Sygnalizowanie luk i uchybień w prawie	143	110
3.6. Rozstrzyganie w sprawie stwierdzenia przeszkody w sprawowaniu urzędu przez Prezydenta RP	143	111
§ 8. Ustawa o zmianie Konstytucji	144	112
§ 9. Akty prawa międzynarodowego jako źródła prawa konstytucyjnego	145	113
I. Stosunek prawa międzynarodowego do prawa krajowego	145	113
II. Umowa międzynarodowa jako źródło prawa w RP	148	114
III. Międzynarodowe prawo zwyczajowe i ogólne zasady prawa międzynarodowego jako źródło prawa w RP	150	115
§ 10. Akty prawa UE	153	116
I. Charakter prawa UE	153	116
II. Rola prawa unijnego w systemie prawnym państw członkowskich	155	118
III. Konstytucja RP a prawo unijne	159	119
IV. Implementacja prawa UE	163	122
§ 11. Ustawa	165	124
I. Pojęcie i cechy ustawy	165	125
1. Najwyższa po Konstytucji moc prawna	167	126
2. Uchwalanie przez parlament (zasada wyłączności ustawodawczej parlamentu)	167	127
3. Specjalna procedura uchwalania	168	128
4. Charakter ogólny	168	129
II. Procedura ustawodawcza	170	131
1. Stadia procesu ustawodawczego w państwach demokratycznych	170	131
1.1. Inicjatywa ustawodawcza	171	132
1.2. Postępowanie w parlamencie	171	133
1.3. Podpisanie lub promulgacja ustawy	173	135
1.4. Ogłoszenie ustawy	175	137
2. Proces ustawodawczy w Polsce	175	138
2.1. Inicjatywa ustawodawcza	175	138
2.2. Postępowanie w Sejmie	179	139
2.3. Postępowanie w Senacie	188	147
2.4. Rozpatrywanie przez Sejm stanowiska Senatu	189	148
2.5. Promulgacja – podpisanie ustawy przez Prezydenta RP	195	150

	Str.	Nb.
2.6. Ponowne rozpatrywanie przez Sejm ustawy, której podpisania odmówił prezydent i usuwanie niezgodności ustawy z Konstytucją	201	155
2.7. Ogłoszenie ustawy	202	156
§ 12. Rozporządzenie	204	158
§ 13. Akty prawa miejscowego	207	163
I. Akty organów samorządu terytorialnego	209	164
II. Akty wojewody i organów administracji niezespolonej	209	165
§ 14. Akty o charakterze wewnętrznym	210	166
§ 15. Inne źródła prawa konstytucyjnego	211	167
I. Prawo naturalne	211	168
1. Stanowisko głoszące nadrzędność prawa naturalnego nad Konstytucją	211	169
2. Stanowisko odrzucające nadrzędność prawa naturalnego nad Konstytucją	213	170
II. Prawo zwyczajowe	214	172
Rozdział III. Demokratyczne państwo prawne	217	
§ 16. Geneza państwa prawnego	217	173
§ 17. Pojęcie demokratycznego państwa prawnego	220	174
Rozdział IV. Konstytucyjne zasady ustroju społeczno-gospodarczego	236	
§ 18. Charakter ustroju społeczno-gospodarczego	236	180
§ 19. Prawa socjalne	238	182
§ 20. Zasada społecznej gospodarki rynkowej	244	185
§ 21. Elementy systemu społecznej gospodarki rynkowej	246	186
I. Wolność gospodarcza	246	186
1. Pojęcie wolności działalności gospodarczej w obecnej Konstytucji	246	186
2. Ograniczenie swobody działalności gospodarczej	246	187
3. Ograniczenie prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne	248	188
II. Własność	249	189
1. Pojęcie własności w obecnej Konstytucji	249	189
2. Własność jako zasada ustroju społeczno-gospodarczego	251	190
3. Własność jako prawo podmiotowe	255	192
4. Solidarność i współpraca partnerów	256	193
§ 22. Konstytucyjne znaczenie zasady społecznej gospodarki rynkowej	257	194
§ 23. Finanse publiczne	258	195
Rozdział V. Zasada zwierzchnictwa narodu	261	
§ 24. Pojęcie władzy suwerennej	263	196

	Str.	Nb.
1. Teorie patrymonialne	266	199
2. Teorie suwerenności ludu	266	200
3. Teorie suwerenności narodu	267	201
4. Teorie suwerenności państwa	267	202
5. Teoria suwerenności prawa	268	203
6. Teorie suwerenności organu państwowego	268	204
7. Teoria marksistowska	269	205
§ 25. Konstytucyjna zasada suwerenności narodu	270	206
§ 26. Demokracja	273	209
I. Demokracja	273	209
1. Pojęcie demokracji	273	209
2. Rodzaje demokracji	275	210
II. Demokratyczne sposoby podejmowania decyzji	276	211
1. Głosowanie	276	211
1.1. Jednomyślność	276	212
1.2. Większość	277	213
1.2.1. Większość względna	277	213a
1.2.2. Większość bezwzględna (absolutna)	278	213b
1.2.3. Większość kwalifikowana	279	213c
2. Losowanie	280	215
III. Wolność prasy i środków społecznego przekazu przesłanką demokracji	280	216
IV. Wolna gra sił politycznych przesłanką demokracji	282	217
1. Pluralizm polityczny	282	217
2. Opozycja	284	218
§ 27. Partie polityczne i grupy interesów	286	219
I. Pojęcie partii politycznej i systemu partyjnego	286	219
1. Geneza partii politycznych	286	219
2. Pojęcie partii politycznej	287	220
3. Pojęcie systemu partyjnego	289	223
3.1. System monopartyjny	289	224
3.2. System partii hegemonicznej	290	225
3.3. System partii dominującej	290	226
3.4. System dwupartyjny	290	227
3.5. System wielopartyjny	290	228
II. Prawna regulacja partii politycznych	291	229
III. Grupy interesów (<i>lobbies</i>)	295	234
§ 28. Demokracja bezpośrednia i jej instytucje	300	235
I. Pojęcia podstawowe	300	235
1. Pojęcie i geneza demokracji bezpośredniej	300	235
2. Referendum i jego rodzaje	303	237
3. Plebiscyt	306	239
4. Weto ludowe	306	240
5. Inicjatywa ludowa	307	241

	Str.	Nb.
6. Konsultacja ludowa	308	242
7. Zgromadzenie ludowe	308	243
II. Instytucje demokracji bezpośredniej w Polsce	309	244
1. Zasada ogólna	309	244
2. Obywatelska inicjatywa ustawodawcza	309	245
3. Referendum ogólnokrajowe	313	246
3.1. Referendum w sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa	315	248
3.2. Referendum w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację umowy międzynarodowej	321	252
3.3. Referendum konstytucyjne	324	254
4. Referendum lokalne	326	256
§ 29. Demokracja przedstawicielska	331	261
I. Pojęcie reprezentacji	331	261
II. Prawo wyborcze	334	263
1. Wybory i prawo wyborcze	334	263
1.1. Funkcje wyborów	335	264
1.2. Rodzaje wyborów	336	265
1.3. Pojęcie prawa wyborczego	336	266
1.4. Źródła prawa wyborczego	337	267
1.5. Instrumentalizacja prawa wyborczego	339	268
2. Zasady prawa wyborczego	340	269
2.1. Zasada powszechności	342	270
2.1.1. Czynne prawo wyborcze	342	271
2.1.2. Bierne prawo wyborcze	347	277
2.2. Zasada równości	350	279
2.3. Zasada bezpośredniości	358	284
2.4. Zasada tajności	361	286
2.5. Zasada proporcjonalności	363	288
2.6. Zasada wolnych wyborów	365	289
3. Pojęcie i rodzaje systemów wyborczych	369	291
3.1. Pojęcie systemu wyborczego	369	291
3.2. Rodzaje systemów wyborczych	369	292
4. Organizacja wyborów	376	301
4.1. Zarządzenie i termin wyborów	376	302
4.2. Podział na okręgi i obwody wyborcze	378	306
4.3. Organy przeprowadzające wybory	381	308
4.4. Spisy wyborców	385	317
4.5. Zgłoszenie kandydatów/list	386	319
4.6. Rejestracja kandydatów/list	389	328
4.7. Głosowanie	390	329
5. Ustalanie wyników wyborów	390	330
5.1. Ustalanie wyników głosowania	390	331

	Str.	Nb.
5.2. Ustalanie wyników wyborów	392	332
5.2.1. Wybory do Sejmu	392	332
5.2.2. Wybory do Senatu	393	333
5.2.3. Wybory do Parlamentu Europejskiego	393	334
5.2.4. Wybory prezydenta	394	335
5.2.5. Wybory samorządowe	395	336
6. Weryfikacja wyborów	395	337
7. Uzupełnianie składu organów przedstawicielskich podczas kadencji	402	340
8. Obsadzanie mandatów bez głosowania	405	343
9. Status przedstawiciela	406	344
9.1. Mandat przedstawicielski	406	344
9.2. Immunitet parlamentarny	407	347
9.3. Zasada niepołączalności mandatu (<i>incompati-</i> <i>bilitas</i>)	419	353
9.4. Prawa przedstawiciela	431	358
9.5. Obowiązki przedstawiciela	435	363

Rozdział VI. Gwarancje praw i wolności oraz status prawny jednostki

436

§ 30. Obywatelstwo	437	364
I. Pojęcie obywatelstwa	437	364
1. Przynależność państwowa	437	365
2. Obywatelstwo	439	366
II. Prawna regulacja obywatelstwa	441	368
III. Obywatelstwo polskie	442	369
1. Podstawowe zasady ustawodawstwa o obywatelstwie polskim	443	370
2. Nabycie obywatelstwa polskiego	444	371
2.1. Przez urodzenie	444	372
2.2. Przez nadanie obywatelstwa	444	373
2.3. Przez uznanie za obywatela	445	374
2.4. Przez repatriację	445	375
2.5. Przez przywrócenie obywatelstwa	447	376
3. Utrata obywatelstwa polskiego	448	377
§ 31. Prawa i wolności jednostki	450	378
I. Pojęcia podstawowe	450	378
1. Prawa człowieka	450	379
2. Prawa obywatelskie	451	380
3. Wolności	452	381
4. Prawa i wolności konstytucyjne	454	382
5. Prawa i wolności osobiste	455	383
6. Prawa i wolności polityczne	456	384

	Str.	Nb.
7. Prawa i wolności ekonomiczne, socjalne i kulturalne	456	385
8. Prawa i wolności podstawowe	456	386
9. Prawa podmiotowe	459	387
10. Publiczne prawa podmiotowe	459	388
II. Geneza praw jednostki	459	389
III. Koncepcje statusu jednostki	462	390
1. Koncepcje prawno-naturalne	463	391
2. Koncepcja liberalna	464	392
3. Koncepcja statusu jednostki w socjalnym państwie prawnym	465	393
4. Koncepcja statusu jednostki w nauce społecznej Kościoła katolickiego	466	394
IV. Zakres obowiązywania konstytucyjnych praw i wolności jednostki	468	395
1. Zakres podmiotowy	468	395
2. Ograniczenia praw i wolności w Konstytucji i w prawie międzynarodowym	469	396
2.1. Ograniczenia konstytucyjnych praw i wolności	471	397
2.2. Ograniczenia praw i wolności w prawie między- narodowym	475	400
3. Konflikty między prawami i wolnościami	475	401
4. Horyzontalne obowiązywanie praw i wolności	476	402
V. Ochrona praw i wolności jednostki	478	403
1. Zagrożenia i naruszenia praw i wolności jednostki	478	403
2. Pojęcie i formy ochrony praw i wolności jednostki	479	405
3. Gwarancje praw i wolności jednostki	480	407
VI. Konstytucyjne prawa i wolności w Polsce i ich ochrona	481	409
1. Konstytucyjna regulacja praw i wolności	481	409
2. Ochrona konstytucyjnych praw i wolności	494	419
VII. Obowiązki konstytucyjne	507	429
1. Pojęcie obowiązków konstytucyjnych	507	429
2. Obowiązki prawne jednostki w prawie między- narodowym	510	433
3. Normatywne znaczenie obowiązków konstytucyjnych	511	434
4. Zakres obowiązywania konstytucyjnych obowiązków jednostki	512	435
4.1. Zakres podmiotowy	512	435
4.2. Granice obowiązków konstytucyjnych	512	436
4.3. Konflikty między obowiązkami konstytucyjnymi	513	437
5. Gwarancje realizacji obowiązków konstytucyjnych	514	438
5.1. Gwarancje prawne (instytucjonalne)	514	438a
5.2. Gwarancje pozaprawne	514	438b
6. Konstytucyjne obowiązki jednostki	515	439

	Str.	Nb.
6.1. Obowiązki spoczywające na każdym podlegającym władzy RP	516	440
6.2. Obowiązki spoczywające na obywatelach	519	441
Rozdział VII. Zasada podziału władz	524	
§ 32. Koncepcja podziału władz i czynniki warunkujące jej realizację	524	443
1. Aspekt funkcjonalny (przedmiotowy)	525	444
2. Aspekt organizacyjny (podmiotowy)	525	445
3. Aspekt personalny	525	446
§ 33. Systemy rządów	528	447
I. Rodzaje odpowiedzialności	529	448
1. Odpowiedzialność polityczna	529	448
2. Odpowiedzialność konstytucyjna (prawna)	530	449
II. Systemy rządów	531	450
1. System prezydencki	532	450a
2. System parlamentarny	532	451
3. System prezydencko-parlamentarny (system półprezydencki, system prezydencjalny)	533	452
4. System komitetowy (system „rządów zgromadzenia”)	533	453
5. System rządów w Polsce	535	454
§ 34. Pojęcie organu państwowego i typologia organów	535	455
Rozdział VIII. Organy państwowe w RP i ich kompetencje	541	
§ 35. Władza ustawodawcza	543	459
I. Geneza i ewolucja parlamentu	543	459
II. Struktura parlamentu	544	460
III. Funkcje parlamentu	549	467
1. Funkcja ustawodawcza	549	468
2. Funkcja kontrolna	550	469
3. Funkcja kreacyjna	552	470
IV. Modyfikacje funkcji parlamentu w wyniku procesów integracyjnych w Unii Europejskiej	552	471
V. Kadencja parlamentu	561	473
VI. Liczba parlamentarzystów	563	475
VII. Regulamin Sejmu i Regulamin Senatu	566	477
VIII. Formy zrzeszania się parlamentarzystów	567	478
IX. Organizacja i funkcjonowanie Sejmu	569	481
1. Organy Sejmu	569	481
2. Funkcjonowanie Sejmu	582	493
3. Kompetencje Sejmu	587	494
X. Organizacja, funkcjonowanie i kompetencje Senatu	591	495
1. Zasady konstytucyjne	591	496
2. Organy Senatu	592	497

	Str.	Nb.
3. Funkcjonowanie Senatu	596	502
4. Kompetencje Senatu	599	503
XI. Zgromadzenie Narodowe	601	504
§ 36. Władza wykonawcza	607	510
I. Systemy sprawowania	607	510
1. Monokratyczny	608	511
2. Dualistyczny	608	512
2.1. System gabinetowy	608	513
2.1.1. Geneza	608	513
2.1.2. Kształt współczesny	610	513a
2.2. System kanclerski	610	514
2.3. System resortowy	611	515
2.4. System prezydencjalny	611	516
3. System departamentalny	611	517
4. System dyrektorialny	612	518
II. Prezydent RP	613	520
1. Pozycja prezydenta w systemie organów państwa	613	520
2. Kompetencje prezydenta	614	521
2.1. Tradycyjne funkcje głowy państwa	616	522
2.2. Wydawanie aktów prawnych	633	533
2.3. Kompetencje prezydenta związane z funkcjonowaniem parlamentu	633	535
2.4. Kompetencje prezydenta związane z funkcjonowaniem rządu	636	536
2.5. Kompetencje prezydenta związane z funkcjonowaniem sądów	639	542
3. Odpowiedzialność prezydenta	641	543
III. Rada Ministrów	644	545
1. Skład, zasady organizacji i funkcjonowania	644	545
2. Kompetencje Rady Ministrów	648	552
3. Pozycja ustrojowa Prezesa Rady Ministrów	660	569
4. Ministrowie	664	578
5. Odpowiedzialność RM i jej członków	665	579
5.1. Odpowiedzialność polityczna	665	579
5.2. Odpowiedzialność konstytucyjna	668	582
5.3. Odpowiedzialność karna	669	583
§ 37. Sądy	669	584
I. Pojęcie władzy sądowniczej i pojęcie wymiaru sprawied- liwości	669	584
II. System organów wymiaru sprawiedliwości	671	587
1. Sąd Najwyższy	671	587
2. Sądy powszechne	674	589
3. Sądy administracyjne	678	595
4. Sądy wojskowe	681	599

	Str.	Nb.
5. Współpraca sądów i trybunałów z Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości	684	600
III. Trybunały	687	601
1. Trybunał Konstytucyjny	687	601
2. Trybunał Stanu	687	602
IV. Krajowa Rada Sądownictwa	692	605
V. Konstytucyjne zasady wymiaru sprawiedliwości	694	606
1. Zasada niezawisłości sędziowskiej	694	606
2. Zasada niezależności sądów	698	608
3. Zasada jednolitości sądów	699	609
4. Zasada dwuinstancyjności postępowania sądowego	699	610
5. Zasada udziału obywateli w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości	700	611
6. Zasada nadzoru judykacyjnego Sądu Najwyższego	702	614
§ 38. Prokuratura i Instytut Pamięci Narodowej	702	615
I. Prokuratura	702	615
II. Instytut Pamięci Narodowej	710	619
§ 39. Organy kontroli państwowej i ochrony prawa	712	623
I. Pojęcie kontroli	712	623
II. Najwyższa Izba Kontroli	714	626
III. Rzecznik Praw Obywatelskich	722	633
IV. Rzecznik Praw Dziecka	727	636
V. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	730	640
VI. Narodowy Bank Polski	735	645
1. Prezes NBP	736	646
2. Rada Polityki Pieniężnej	737	647
3. Zarząd NBP	740	652
Rozdział IX. Samorząd	741	
§ 40. Pojęcie samorządu	741	653
§ 41. Pojęcie i istota samorządu terytorialnego	741	654
§ 42. Samorząd terytorialny w Polsce	744	655
I. Organy samorządu terytorialnego i ich kompetencje	753	673
1. Gmina	753	674
2. Powiat	759	679
3. Województwo	762	684
II. Zrzeszenia jednostek samorządu terytorialnego	766	687
III. Nadzór nad samorządem terytorialnym	769	692
1. Nadzór nad działalnością samorządu gminnego	771	693
2. Nadzór nad działalnością samorządu powiatu	772	694
3. Nadzór nad działalnością samorządu województwa	773	695
4. Samorządowe kolegia odwoławcze	774	696
§ 43. Samorząd zawodowy	775	697
Indeks rzeczowy	779	